

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Abonyi Rita ügyvéd által képviselt Szent György Közbiztonsági Alapítvány (1036 Budapest, Bécsi út 85.) felperesnek - a jogtanácsos által képviselt I. rendű és a dr. Horváth György ügyvéd által képviselt II. rendű alperes ellen **óvadék visszafizetése** iránt indított perében a Pest Megyei Bíróság 2009. január 15-én meghozott 12.P.24.616/2007/13. számú ítélete ellen a felperes 14. és 16. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 (tizenöt) napon belül a II. rendű alperesnek 90.000 (kilencvenezer) Ft perköltséget.

A fellebbezési eljárási illeték az államot terheli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás:

Keresetében a felperes 44.639.000 Ft és annak 2006. július 1. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamata egyetemleges megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket. Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy az óvadéki szerződéseket nem a felperes képviselőjére jogosult személyek írták alá, ezért a szerződések nem jöttek létre. Másodlagosan a szerződések Ptk. 200. § (2) bekezdése szerinti semmisségére hivatkozott, mert azok az 1997. évi CLVI. törvény 16. § (2) bekezdés a) és b) pontjában foglaltakba ütköztek. Keresetét harmadlagosan a Ptk. 361. § (1) bekezdésére alapította.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték, annak jogalapját vitatták.

Az elsőfokú bíróság ítéletével elutasította a keresetet. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 150.000 Ft, a II. rendű alperesnek 180.000 Ft perköltséget. Rendelkezése szerint a felperes illetékmentessége folytán le nem rótt 900.000 Ft illetéket az állam viseli.

Ítéletének indokolásában elsőként azt rögzítette, hogy a periratokhoz csatolt cégkivonatból megállapíthatóan a szerződéseket kötő bank általános jogutódja a II. rendű alperes, aki elismerte, hogy a perben érvényesített követelésnek - annak alapossága esetén - ő a kötelezettje. Ezért a kereset a II. rendű (helyesen az I. rendű) alperessel szemben megalapozatlan. A Ptk. 270. § (1) bekezdését, 271/A. §-át, 254. § (1) bekezdését, 205. § (1) bekezdését, 219. § (1) bekezdését, 74/C. § (1) és (4) bekezdését idézve rámutatott arra, hogy a felperes képviseletében olyan személyek írták alá a szerződéses okiratokat, akik együttesen - illetve egyikük önállóan is - jogosultak voltak a felperes képviseletére, ezért az óvadéki szerződés létrejött. Az 1997. évi CLVI. törvény 16. § (2) bekezdésének a) és b) pontját idézve leszögezte: a felperes nem vett fel hitelt, arra sem hivatkozott, hogy az államháztartás alrendszeraitől támogatást kapott, és ezt használta fel fedezetül. Az óvadéki szerződés megkötése ezért a törvény idézett rendelkezéseinek egyikébe sem ütközött, és emiatt nem állapítható meg a szerződések semmissége sem. A Ptk. 74/A. § (1) bekezdése, 74/B. § (6) bekezdése, 72. § (3) és (4) bekezdése értelmében a közhasznú vagy kiemelten közhasznú alapítvány is köthet a gazdálkodása körében - a közhasznú szervezetekre vonatkozó tilalmak és korlátozások figyelembevételével - olyan óvadéki szerződést, amellyel vagyonának egy részét ily módon leköti. A bank ezért a létrejött és érvényes óvadéki szerződés alapján, az abban biztosított jogát gyakorolva elégítette ki a követelését az óvadékból, annak összegével tehát nem jogalap nélkül jutott vagyoni előnyhöz, így azt a Ptk. 361. § (1) bekezdése alapján jogutódja sem köteles visszatéríteni. A 2006. május 16-án kelt nyilatkozat korábbi, mint az a 2006. május 22-én létrejött óvadéki szerződés, ami alapján a bank jogot gyakorolt, ezért a korábbi nyilatkozat nem befolyásolja az óvadéki szerződés létrejöttét vagy érvényességét. A felperes képviseletére jogosult személyek köre a csatolt bírósági végzésekből megállapítható volt, ezért nem találta indokoltnak az ezzel kapcsolatos további bizonyítási indítványok teljesítését. Ugyancsak szükségtelennek ítélte a büntetőeljárás iratainak beszerzésére irányuló bizonyítási indítványokat. A perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése, míg az illetékről a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján rendelkezett.

Az ítélettel szembeni fellebbezésében a felperes elsődlegesen az ítélet részbeni megváltoztatását és a II. rendű alperessel szembeni kereseti kérelme teljesítését, míg másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a szerződés semmisségének alapjaként hivatkozott és a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény 16. § (2) bekezdés a) pontjának esetköréből tévesen zárta ki a perbeli óvadéknyújtást. Figyelemmel kell lenni ugyanis a jogalkotó szándékára, illetve a szabályozással

elérni kívánt célra és arra, hogy mindez összhangban álljon az 1987. évi XI. törvény 17-20. § rendelkezéseivel. Nyilvánvaló, hogy a jogalkotó célja nem csupán a hitel felvételére vonatkozott, hanem minden olyan hitelfelvételhez kapcsolódó pénzügyi fedezetvállalásra, amely a közhasznú tevékenységet veszélyezteti. A perbeli esetben a felperes egy magánszemély kölcsönéhez nyújtott teljes vagyona erejéig fedezetet, ez pedig nyilvánvalóan veszélyezteti a közhasznú tevékenységet, minthogy egyéb biztosíték nem kapcsolódott az ügyletbe. Emellett értékhatártól függetlenül is veszélyezteti a közhasznú tevékenységet egy olyan hitelügyletben való részvétel, ahol az adós magánszemély kötelezettségvállalására semmilyen egyéb garancia nincs. Erre utal az alapítványok gazdálkodási rendjéről szóló 115/1992. (VII. 23.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdésében írt követelmény is, és e rendelkezésből az is megállapítható, hogy a jogalkotó nem kívánta csak meghatározott jogügyletekre, nevezetesen csak a hitelfelvételre korlátozni azoknak a tevékenységeknek a körét, amelyet egy alapítvány nem vagy csak céljai, illetve közhasznú tevékenysége veszélyeztetése nélkül gyakorolhat.

A II. rendű alperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, annak helyes indokaira utalt.

Véleménye szerint az elsőfokú bíróság az 1997. évi CLVI. törvény 16. § rendelkezéseit pontosan idézte, ennek a jogszabálynak a kiterjesztő értelmezése pedig kizárt. A felperesi alapítvány kötelezettségvállalása tehát, amelyet óvadék formájában biztosított, nem ütközik törvényi korlátozás alá. Nem képezheti a jelen peres eljárás tárgyát a felperes és képviselője közötti belső elszámolás, illetve annak vizsgálata, hogy a magánszemély tartozásáért a felperes képviselői miért nyújtottak óvadékot.

Az elsőfokú bíróság ítéletének a Pp. 228. § (4) bekezdése szerint fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett az I. rendű alperessel szembeni keresetet elutasító rendelkezése, ezért azt a másodfokú bíróság nem érintette.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság fellebbezett körben hozott érdemi döntésével és annak jogi indokolásával is maradéktalanul egyetértett, az elsőfokú bíróság ítéletének helyes indokait ezért nem ismétli meg, határozatában azokra a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján csak visszautal.

A másodfokú bíróság kizárólag a fellebbezésben foglaltak miatt emeli ki, hogy a felperes érvelésével szemben az elsőfokú bíróság az 1997. évi CLVI. törvény 16. § (2) bekezdés a) és b) pontját is helyesen értelmezve állapította meg, hogy a megkötött ügylet a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján nem semmis. A törvény 16. § (2) bekezdésében ugyanis a jogalkotó konkrétan és az egyes ismérvek kiterjedően meghatározta azt a két fajta ügyletet, amelyet tilosnak minősített, és mert a felperes a II. rendű alperes jogelődjével nem a felperesnek nyújtott hitelről kötött szerződést, és még maga sem állította, hogy a szerződésben az

államháztartás alrendszereitől kapott támogatást nyújtotta hitel fedezetéül, alaptalanul hivatkozik arra, hogy a szerződés a közhasznú szervezetekről szóló törvény 16. §-ában írt rendelkezéseket sértette.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdését alkalmazva helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem volt eredményes, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése folytán köteles megfizetni a II. rendű alperes jogi képviselőjével felmerült és a kifejtett tevékenységgel arányosan megállapított, áfával növelt összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget. A felperes illetékmentessége miatt le nem rótt fellebbezési eljárási illeték viseléséről a másodfokú bíróság a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a szerint rendelkezett.

Budapest, 2009. június 9.

Dr. Tölg-Molnár László s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hóbl Katalin s.k.
előadó bíró

. Madarász Anna s.k.
bíró

A kiadmány hiteléül: